

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. VII. Alia quædam de locutione per voluntatem & characteres.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

TOMVS I. 35º Disp. LXXV. De locutione Angelorum. Sect. VI.

*Non est cur
quicquam
neget dano-
nes, & An-
gelos in pa-
ra natura
possemus.*

II. *Declaratur
modo patro
Angelique
possint per
voluntatem.*
Hic itaque locutionem Angelicam declarandi modus situs est in volitione quadam, tale vel tale objectum ad alium Angelum ordinante, objectum inquam, immediate, vel ut à loquente cognitum, ita tamen ut tantum & non amplius de alterius mente cognoscat, quantum loquenti placuerit ei manifestare. Hoc ergo modo resolvitur dicta volatio: *Volo ut cognoscas hoc objectum, Pe-
trum v.g. esse in horto, vel volo ut cognoscas seu judi-
ces me cognoscere Petrum esse in horto, seu eum esse in
horto, quia ego illud judico.*

III. *Deus specie
volitionis
intellectus
alterius in-
fundit.*
Hic proinde volitione, seu ordinatione positā. Deus ut auctor natura intellectui illius, ad quem ordinatio illa dirigitur, volitionis hujus speciem infundit, quam is in se advertens excitatur ad audiendum, & per hanc speciem volitionem illam cernit, hanc autem cernens potest ob auctoritatem ejus, cuius est volatio, assentiri objecto, cui alter cum assentiri cupit.

IV. *Quid in actu
signato ma-
nifestet haec
volatio, quid
in actu exer-
cito.*
Volatio ergo ita in actu signata est manifestatio & ordinatio alterius objecti ad cognoscentem, in actu vero exercito est ordinatio & manifestatio sui respectu ejusdem. Se igitur manifestat haec volatio, non ut objectum à se volitum, sed in genere causa quasi efficientis, quatenus scilicet dispositio facit ut illius species in audiente producatur.

V. *Declaratur
quaratione
per hanc le-
quendam mo-
dum Angeli
in via, vel
in pura na-
turā possint
se decipere.*
Hinc ostenditur quo pacto Angeli natura sua relicti, mentiri possint, & unus alium decipere: per hanc namque volitionem ordinat ad alium objectum tanquam à se cognitum, seu quasi cui assensum praebeat, cum tamen nihil minus interdum quam illi assentitur; ex quo fit, ut alter propter auctoritatem illius apparentem, assensum eidem objecto praebeat, sicutque decipiatur. Hoc autem mendacium non contingit circa volitionem illam, quam verè habet loquens, & quam cernit audiens cum habere, sed circa objectum volitum, & per volitionem illam ad alterum ordinatum, cui significat se assentiri, re tamen verè non assentitur. Hac etiam ratione non difficulter intelligitur quo pacto possit unus Angelus secretò loqui alteri, ita ut alii non intelligent; is enim solus audiet, seu volitionem hanc videbit, ad quem dirigitur.

VI. *Quo pacto
volatio ma-
nifestando
alium objec-
tum, ma-
nifestet se.*
Hic modus, licet nonnulla habeat difficultia, si tamen rectè explicetur, ad locutionem Angelicam declarandam non parum derivit. Id vero imprimis in hac via videtur difficile, quomodo scilicet haec volatio se manifestet: et si enim dicant aliqui, ut supra vidimus, manifestare se in actu exercito, eo ipso nimis quod sit ordinatio alterius objecti ad cognitionem Angeli, non tamen caret difficultate. Dici nihilominus posset pri-
mo, non cognosci hanc volitionem, donec per aliam volitionem ordinetur ad cognoscentem. Secundò etiam dici potest, unumquemque Angelum semel actum aliquem generalem elicere, quo universaliter velit actus omnes hujusmodi, quibus postea volet ut alii Angeli tale vel tale objectum cognoscant, ipsis innotescere, qua volitione semel positi & moraliter manente, cedit quasi iure suo, sicutque deinceps ipso facto quod

ejusmodi volitio ponatur, Angelus, ad quem dirigitur, speciem & cognitionem illius habebit.

SECTIO SEPTIMA.

*Alia quedam de locutione per volun-
tatem & characteres.*

A DVERTO ut materiam de locutione Angelicā concludam, hunc modum eam explicandi per volitionem ratione prædicta ordinatam, optimè quadrare cum modo eam declarandi per signa ad placitum & characteres spirituales fact. 2. positō: haec enim volitiones possunt esse ejusmodi signa, & hoc modo vitabitur multiplicatio illa lingutarum; hi namque voluntatis actus, cum ex una parte sint secreti, & ei tantum manifesti ad quem diriguntur, ex alia verò sint signa quibus alter illi mentem suam quantum ei placet patet, sicut signa vocalia externa apud homines, si signa spiritualia seu characteres, quibus juxta dicta fact. 2. loquuntur Angelis, possunt esse haec ipsa volitiones: volitio enim qua Angelus A, vult Angelum B, credere Petrum esse in foro, potest esse signum illum hoc existimare, sicutque ob auctoritatem illius potest ex eo ita judicare, esto fallatur, si res, ut fieri potest, ita se non habeat.

Dices: actus voluntatis non est vox, nec verbum; hoc enim solum competit actibus intelligentiis. Distinguo antecedens: actus voluntatis non est vox aut verbum significans formaliter, & quo Angelus loquitur sibi, concedo antecedens: significans quasi ad placitum, & consequenter quo loqui possit alteri, & suum illi conceptum, quantum ei placet, aperire, nego: sicut voces ore prolatæ, elevatio manus, figure & characteres in charta aut tabellâ efformati, esto non sint formales & naturales representationes, vel rerum vel conceptuum illius qui illis uitur, ea tamen audiendi manifestant.

Addo in fine ad faciliorem intelligentiam locutionis Angelicæ per signa spiritualia fact. 2. explicita, id quod rectè advertit Suarez lib. 1. cap. 3. num. 12. & 13. unumquemque scilicet in se experiri, prius quam vocem ullam exterius proferat, se intus in mente conceptus carundem vocum apud se formare, inò ibidem addit, locutionem internam humano modo aliter fieri non posse: Unde inquit, codem quisque idiomate mentaliter in animo loquitur interiori sibi, quo aliis loquitur exteriori.

Ad rem ergo nostram hinc facile intelligitur quo modo characteres illi spirituales, etiam ab Angelis efformari possint: in quo tamen aliqui, & in particulari Pater Suarez, lib. 2. de Angelis cap. 26. num. 7. & 8. maximam difficultatem illius sententia sitam esse existimat. Possunt ergo Angelis, ut aliarum rerum, ita vocum materialium conceptus ac internas voces, & characteres quasi spirituales apud se formare, & per hos, conceptus de rebus ipsis, quantum iis placet, aliis aperire, sicutque vel latine vel græce spiritualiter, vel alia lingua loqui. Per hos autem conceptus & characteres spirituales possunt Angelis unicunque in particulari, etiam in uni secreto presentia aliorum secretò loqui, nullus enim characteres hosce videbit nisi is ad quem diriguntur: & hæc de locutione Angelicæ sufficient.

DISPV-